

Piketty en de sociale vlaktaks: economieles Bonaventuracollege

Raymond Gradus

- Geboren te Veldhoven in 1962
- '68-'74: Mgr. Bekkerschool
- '74-'80: Anton van Duinkerkencollege
- '80-'86: Econometrie gestudeerd aan KUB
- '86-'92: Docent KUB (gepromoveerd in 1990)
- '92-'07: Departementen Fin, EZ en SZW
- '08-: Directeur Wetenschappelijk Instituut voor het CDA
- '04-: Hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam: Bestuur en economie van de publieke sector

Belastingherziening

- In veel landen discussies over het belastingstelsel c.q. plannen.
- In VS: hoe verbeteren we de incentives en de structuur van de economie?
- In Japan hoe gaan we de vergrijzing financieren?
- Nederland: er komt een belastinghervorming aan.

Heritage Plan to Fix the Debt, Cut Spending and Restore Prosperity

The Heritage tax plan fixes the labyrinth of complexities and inequities that taxpayers must endure in today's system by replacing it with a new system that is flat, simple, and transparent. It encourages far greater economic growth by lowering rates and removing multiple layers of taxation on the same income. (blz. 40; www.heritage.org).

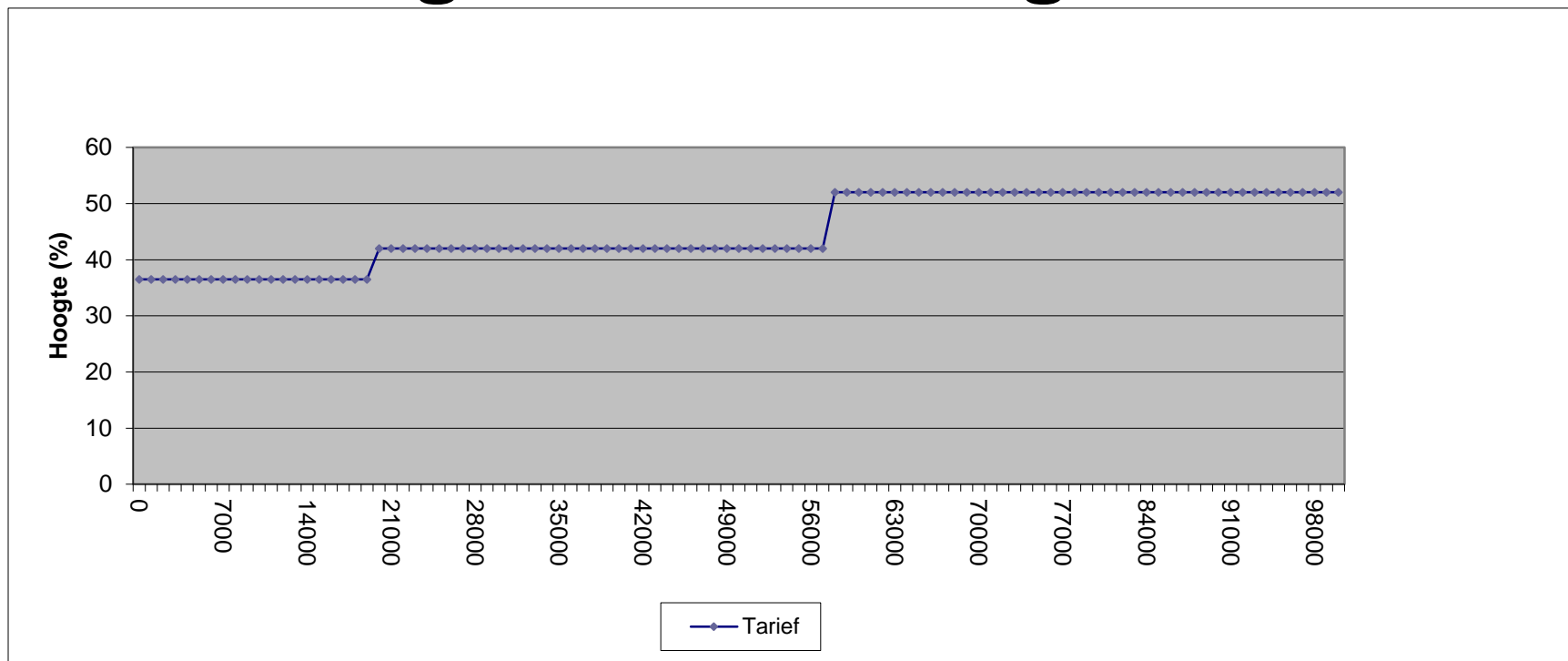
Nederlandse belastingherziening

- 1990: Herziening Oort.
- 2001: Herziening IB.
- Sinds 2001 boxensystematiek en vlaktaks in box II (ondernemers) en box III (vermogen).
- Vermogensarbitrage is enorm afgenomen.
- Box I (arbeidsinkomen): grondslagversmalling en hoge administratieve lasten.

Het Boxensysteem

- Box I: inkomen uit arbeid (en huis) (36,5%-52%)
- Box II: inkomen uit onderneming/aanmerkelijk belang (25%)
- Box III: inkomen uit vermogen (30%)
- Er bestaat allang een vlaktaks voor vermogen en aanmerkelijk belang.
- Arbitrage wordt voorkomen door ook in box I vlaktaks van 30 á 36,5%.

Het marginale belastingtarief 2015

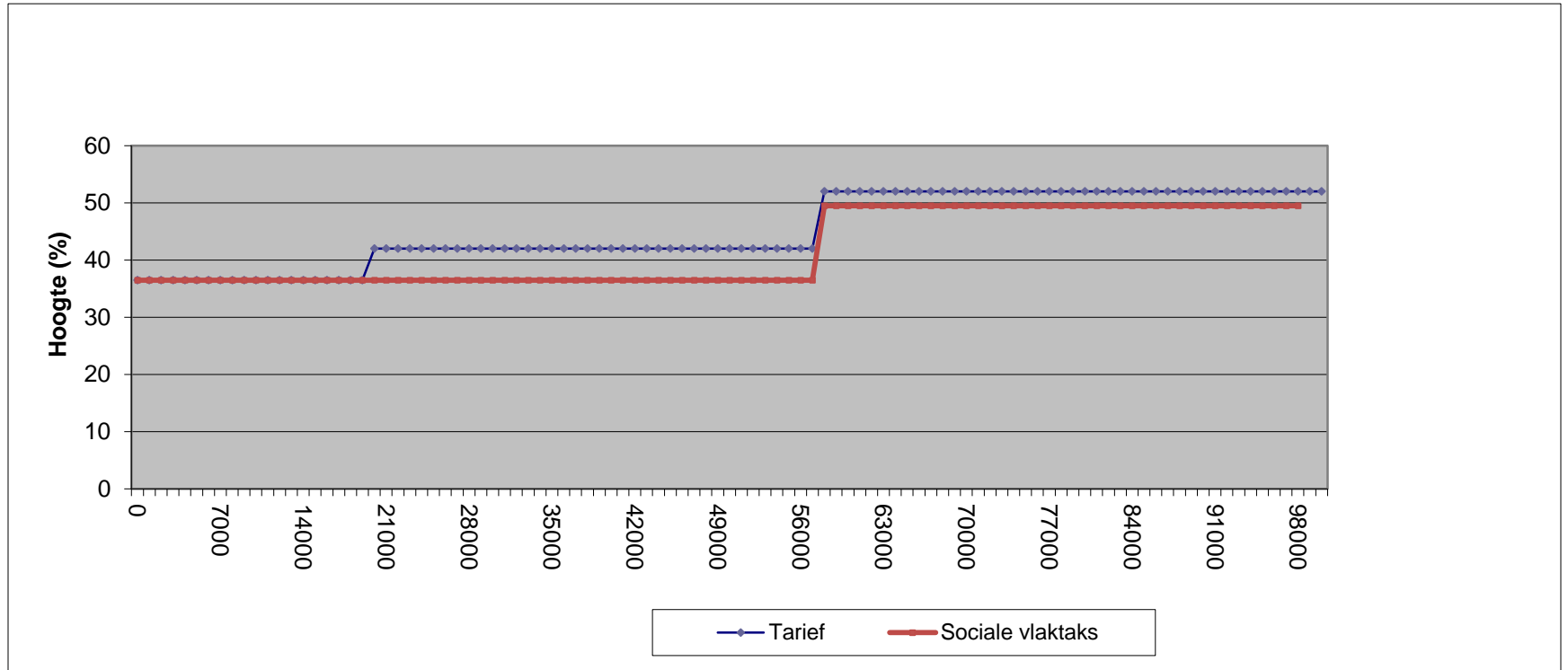
Uitgangspunten voor een IB-belastingherziening

- Een versterking van de structuur van de economie
- Aanvaardbare herverdeling (en minder nadruk op statische inkomenseffecten).
- Een betere balans tussen overheid en samenleving
- Overfinanciering van vreemd vermogen via box I dient te worden teruggedrongen

Wat vinden zij van de ‘vlaktaks’?

De sociale vlaktaks

Veel vliegen in een klap bij een vlaktaks

- Werken wordt interessanter
- Minder administratieve lasten
- Geen geschuif van aftrekposten en man/vrouw hebben hetzelfde tarief
- Tariefdifferentiatie tussen box I en box III wordt gemitigeerd.
- Maar leidt het ook tot een aanvaardbare herverdeling?

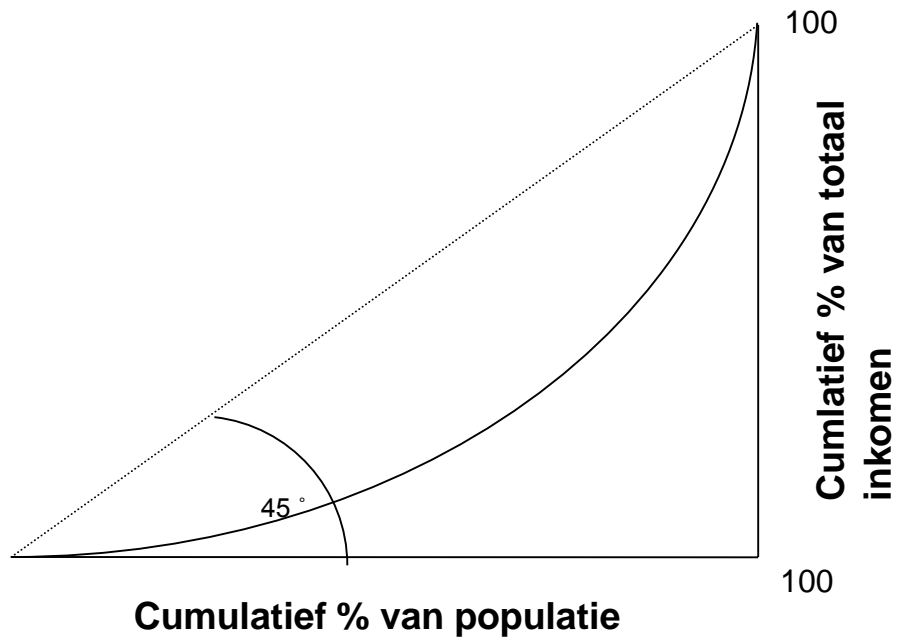
De sociale vlaktaks

- “Een vlaktaks doet het draagkrachtbeginsel geweld aan.”
- Dit is niet het geval indien gekozen wordt voor sociale vlaktaks:
 1. Aftrekposten tegen marginale tarief;
 2. Een topinkomenheffing.
- Voordelen vlaktaks zoals loonsomheffing blijven fier overeind.

(zie Bovenberg en Gradus, ESB (4608): 230-233)

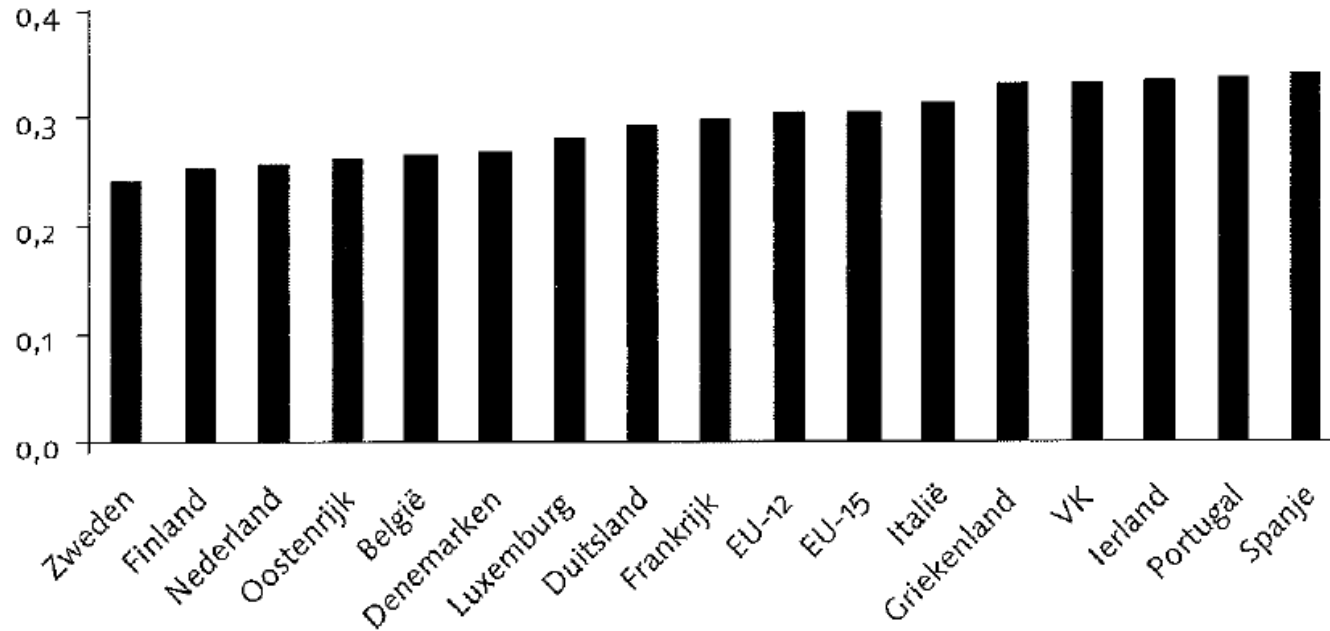
Internationale Gini-vergelijking

- Gini-coefficient = oppervlakte tussen 45-lijn en Lorenz-curve
- In Europees perspectief en Japan aan de lage kant (0.26/0.31).
- Scandinavische landen idem.
- Canada, Australië, VS en VK hogere ongelijkheid.
- VS koploper.

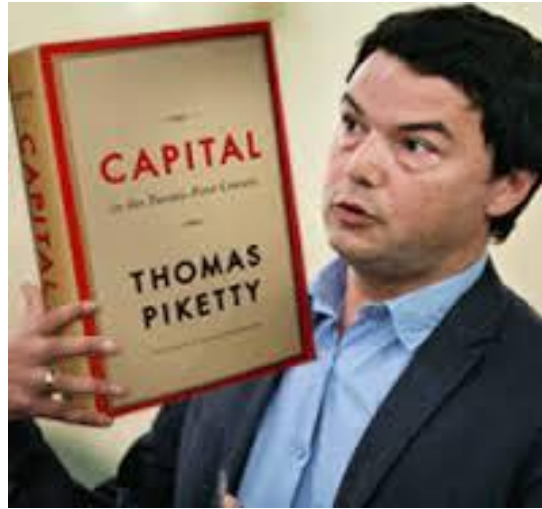

Figuur: de Lorenz curve

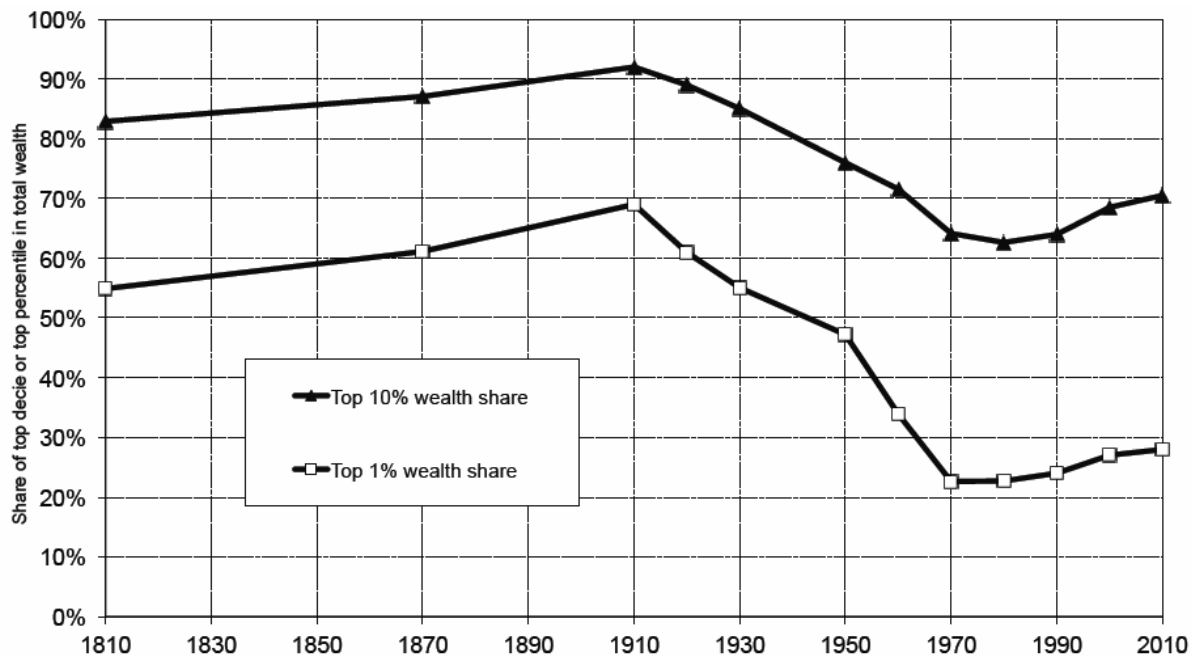
De Gini-coëfficiënt, 2010

Piketty gebruikt vooral percentielen

Britse vermogensongelijkheid

The top decile owns 80-90% of total wealth in 1810-1910, and 70% today.

Sources and series: see piketty.pse.ens.fr/capital21c.

Het Belle Epoque (1870-1914)

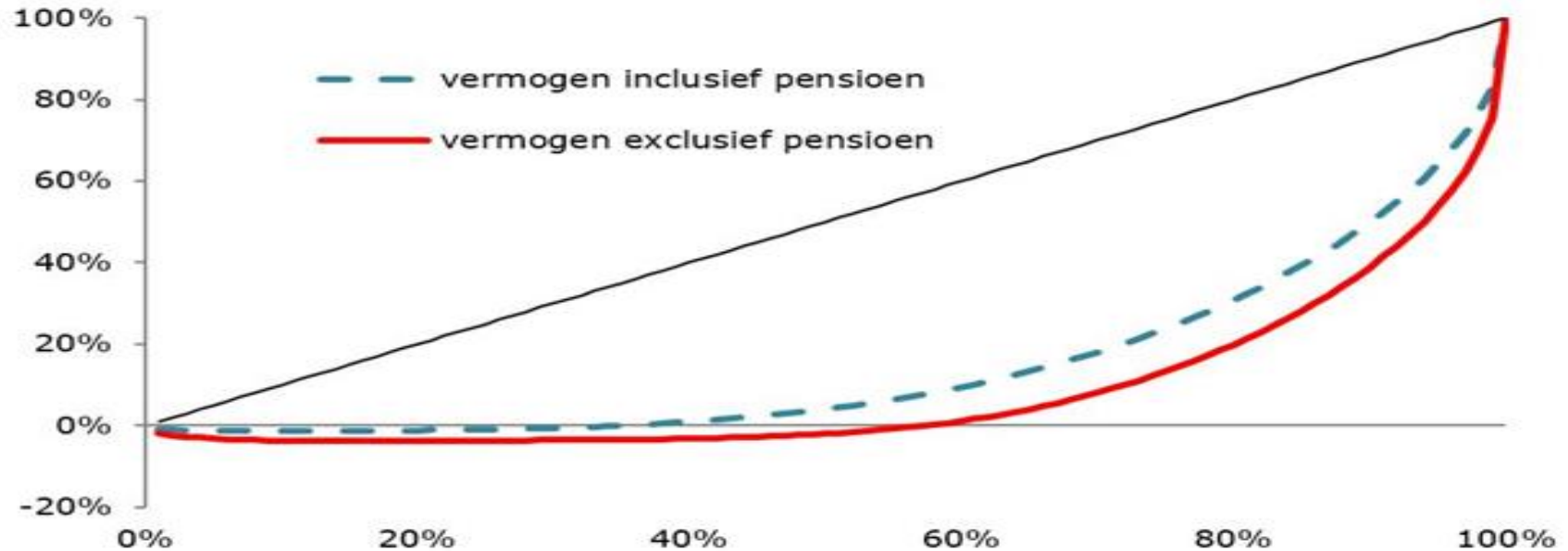

Piketty

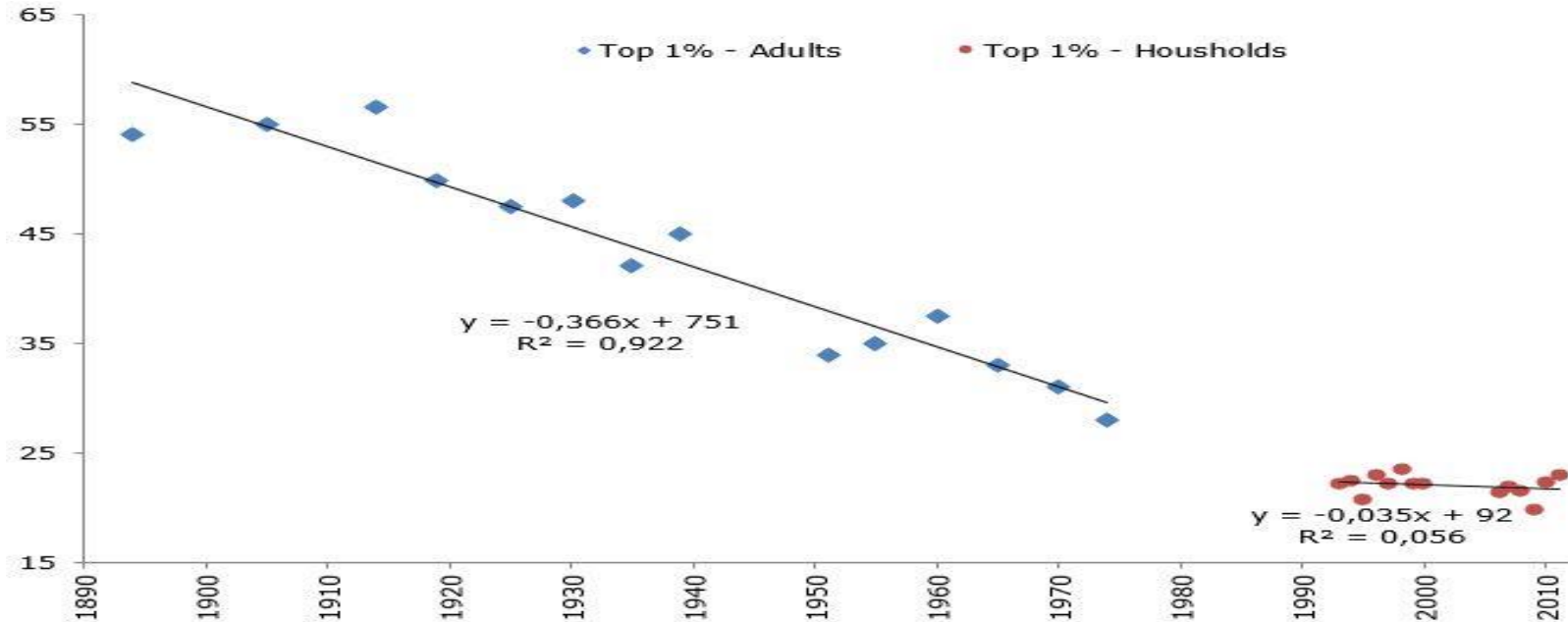
- Maakt zich vooral zorgen om toekomst
- ‘Kapitalisme tendeeft in richting van scheve vermogensverdeling’ ($r > g$)
- ‘Internationale belasting op kapitaal is enige manier om dit te corrigeren’
 1. Geen reden om aan te nemen dat $r > g$
 2. Alle vermogens worden over ‘een kam gescheerd’
 3. Belastinggegevens zijn niet zuiver
 4. Internationale belasting op kapitaal komt er niet:

<http://www.trouw.nl/tr/nl/4504/Economie/article/detail/3762045/2014/10/04/Piketty-onderschat-de-samenleving.dhtml>

Het Nederlandse debat over vermogensongelijkheid

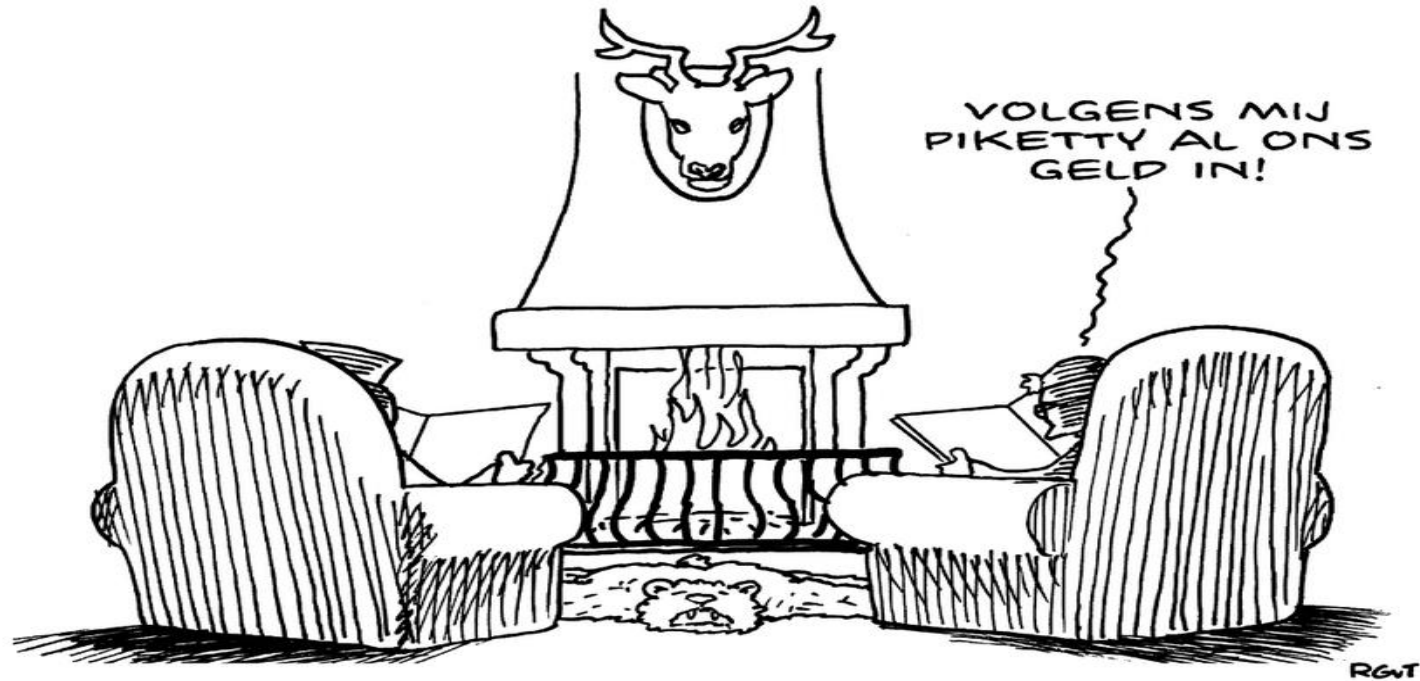

Vermogen: aandeel toppercentiel

FOKKE & SUKKE

ZIJN ER NIET GERUST OP

 @fokkesukke